

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2026. május 4.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2026. május 4. 9:00

I. SZÖVEGÉRTÉSI-NYELVI FELADATSOR ÉS IRODALMI FELADATLAP

Időtartam: 90 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

OKTATÁSI HIVATAL

Fontos tudnivalók

90 perc áll rendelkezésére ahhoz, hogy megoldja a **szövegértési-nyelvi feladatsort** (40 pont) és kitöltse az **irodalmi feladatlapot** (20 pont).

Ügyeljen arra, hogy idejét arányosan ossza meg a szövegértés és az irodalmi feladatlap között (például 60 perc – 30 perc)!

Olvassa el figyelmesen a szöveget, majd a kérdéseket, feladatokat!

A szövegértés során ügyeljen arra, hogy válaszát/válaszait a szöveg egészéből vagy a kijelölt bekezdésekből kell megadnia.

Válaszait gondos mérlegelés után írja le! Egyértelműen és szabatosan fogalmazzon!

Ha a megoldott feladatokban javítani akar, akkor a javítani kívánt szót (szavakat) húzza át, a helyesnek vélt szót (szavakat) pedig írja le újra! Egy-egy szám, betűjel beírásakor különösen ügyeljen arra, hogy jelölése/írása egyértelmű legyen.

Ügyeljen a helyesírásra! Ha bizonytalan, használjon helyesírási szótárt!

Az I. feladatlap megoldásához szöveggyűjtemény nem használható.

Eredményes munkát kívánunk!

SZÖVEGÉRTÉSI-NYELVI FELADATSOR

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd válaszoljon a kérdésekre! Bizonyos feladatok végén zárójelben közöljük, hogy mely szövegrészlet(ek) alapján kell válaszát megadnia.

„Én folyton együtt maradtam a megújulókkal”

Kilencévesen már verset publikált, tizenhét évesen drámát írt, tizenkilenc éves volt, amikor befejezte első regényét, huszonkét éves korában minden idők egyik legfiatalabb szerkesztője lett – Jókai Mór pályája a nemzedéki kérdések szempontjából is érdekes, hiszen ifjú titánból lett azzá az írófejedelemmé, aki évszázados távlatban is viszonyítási ponttá vált a magyar irodalomban. Jókai megújulási képességéről kérdezte Szilágyi Márton irodalomtörténészt Bonczidai Éva, a *Magyar Kultúra* főszerkesztője.

1. Jókaiék indulásakor mi jellemezte az új nemzedéket? Miben voltak ők mások a korábbiakhoz képest?

Esetükben nagyon jól megragadható a nemzedéki kérdés, hiszen 1846-ban Petőfi a maga generációjából szervezte meg az úgynevezett Tízek Társaságát, amelynek az elsődleges célja egy nemzedéki lapalapítás volt. Ez a lap végül nem jött létre. Műnemileg eltérő alkotók gyűltek itt össze, akiknek az irodalmi szocializációja nagyjából az 1830-as évek végén indult el: Petőfi Sándor, Jókai Mór, Tompa Mihály, Degré Alajos, Pálffy Albert, Bérczy Károly, Pákh Albert, Lisznyai Damó Kálmán, Kerényi Frigyes, Obernyik Károly. Nagyon kevés nemesi származású van köztük, többnyire honorácior státuszú írók, tehát nem nemesi értelmiségi háttérrel érkeznek, és Petőfi őket akarja egyesíteni egy romantikus irodalomszemlélet megalapozásával. Fellázadnak a szerkesztők zsarnoksága ellen: kijelentik, hogy egy évig nem adnak kéziratot a divatlapoknak, és ez idő alatt létrehoznak egy saját orgánumot¹. Ezt írói sztrájkknak is szokták nevezni. Nem volt reális várakozás az, hogy ők lapengedélyt tudjanak szerezni, nincs is nyoma annak, hogy ezt valóban megpróbálták volna, de annyi mindenképpen kiderült, hogy ennek a tíz írónak a távolmaradása az irodalmi piacról érezhető hiányt keltett, és ez reakcióra kényszerítette az irodalmi divatlapok szerkesztőit is. Vahot Imre, a *Pesti Divatlap* szerkesztője megpróbálkozott egy látványos sztrájk töréssel: a nála lévő korábbi kéziratokat egyszerűen a szerzők beleegyezése nélkül lehozta a lapjában, ezzel igyekezett nevetségessé tenni őket.

A másik emlékezetes szerkesztői reakció Frankenburg Adolf nevéhez kötődik, ő felajánlotta a Tízek Társaságának a saját lapját, és a társaság két legmeghatározóbb szerzője így lett az *Életképek* szerkesztője – Petőfi vitte a versrovatot, a próza és egyéb Jókaihoz tartozott. Ennek következtében lett a 22 éves Jókai minden idők egyik legfiatalabb szerkesztője.

2. Jókai esetében a nemzedéki kérdés azért is összetett, mert egy hosszú pálya adatott neki az irodalmi színtéren. Láthatjuk ifjú titánként, de nagyöreg írófejedelemként is. Hogyan változik a nemzedéki kérdés a szabadságharc után, amikor már Petőfi nincs velük?

A szabadságharc után a nemzedék tagjai eltérő életstratégiák mentén rendezkedtek be. Voltak, akik részt vettek a mégiscsak létrejövő néhány irodalmi lap működtetésében – Jókai például amint tehetett, ismét szerkesztőként dolgozott (Vahot Imre mellett a rövid életű *Remény* című lapot szerkesztette). Mások megpróbálták az államhatalomtól független életformát kialakítani – ilyen volt például a magánnevelői státusz vagy valamelyik protestáns egyház által fenntartott iskola tanárává avanszálni², így dolgozott például Arany János Nagykőrösön vagy Obernyik Károly Kecskeméten. A nemzedék kevés tagjának volt lehetősége visszahúzódni a birtokára,

¹ orgánum: sajtótermék

² avanszál: előrejut, feljebb lép

ilyen például Madách Imre. Volt, aki kénytelen volt állami állást vállalni, mint például Vajda János.

3. A 19. század második felének magyar irodalmából a mai olvasó Jókai neve mellett talán leggyakrabban Arany Jánoséval és Madách Imréével találkozik. Hogyan viszonyultak ők egymáshoz?

Arany segítette és támogatta Madáchot: a Kisfaludy Társaságban ő olvasta föl *Az ember tragédiája* első négy felvonását, s a fölolvast követő méltatásban azt állította, hogy Petőfi óta Madách az első eredeti tehetség. Jókai Madáchhoz való viszonyulásáról nem sokat tudunk, ő nem méltatta *Az ember tragédiáját*, és tény, hogy Madách sem keresett publikálási lehetőséget olyan lapoknál, ahol Jókai szerkesztő volt. Aranyról tudjuk, hogy a kor meghatározó alkotója maradt, de Jókai sikere hozzá képest is más volt. Jókai valóban megvalósította azt, ami a korszakban senkinek sem sikerült: hihetetlen termékenységgel, folyamatosan jelen tudott lenni az irodalmi nyilvánosságban különböző műfajokkal, nemcsak regényekkel és elbeszélésekkel, hanem versekkel, újságcikkekkel is. Valóban képes volt arra, hogy ő legyen az írófejedelem a század végén. Az összes akkor népszerű műfajban alkotott, és nagyon érzékenyen vette észre, mi az, ami sikeres az olvasók körében.

4. A 70 éves özvegy Jókait egy New York-i lap felkérte, hogy önéletrajzot írjon, abban jegyezte meg, hogy „én folyton együtt maradtam a megújulókkal. Az új a régiből támadt, én együtt fejlődtem vele.” Ismert, hogy a magyar néplélek humorát is kutatta, a tudományos-fantasztikus műveit pedig a 20. században ismét felfedezték az ilyen érdeklődésű olvasók. Miben rejlik a megújulási képessége?

Jókai prózáiról életműve egyrészt hihetetlenül változatos, másrészt egészen eltérő regényműfajokhoz kapcsolódik, és poétikailag rendkívül színes világot hozott létre. Egy ilyen nagy terjedelmű életműnek az egyik lehetséges veszélye, hogy az ember önismétlővé válik. Jókai viszont nem ilyen, nála minden egyes témában benne van egy újabb lehetőség vagy tematikusan, vagy szerkezet szempontjából, vagy a hangnem szempontjából, és ez az első regényétől, a *Hétköznaptól* kezdve, mely kalandregénynek tekinthető, egészen az utolsóig, a töredékben maradt, *Ahol a pénz nem isten* című regényig mindenhol megfigyelhető.

5. Jókai találkozott a fiatal Adyval is, amikor 1902 októberében Nagy Bellával Kolozsvárra utazott Fadrusz János Mátyás király emlékművének avató ünnepségére, a hazafelé tartó úton pedig megálltak Nagyváradon. Ady elragadtatással tudósított erről a találkozásról. Hogyan tekintett Jókaira az utána jövő nemzedék?

Jókai mindig kedves és figyelmes volt a környezetéhez és a nála fiatalabb írókhoz. Nem meglepő, hogy a látogatásukról tudósító Ady is figyelemre méltatta. Jókaival lehetett találkozni, a fiatalabb írók számára is megközelíthető volt. Ennek a legjobb példája egyébként Mikszáth Jókai-életrajza, amelyben ott van egy személyes kapcsolat élménye is. Tehát Jókai eleven figura maradt a következő generációk számára is.

6. A múlt században Jókai népszerűségéhez nagyon sokat hozzá tett az, hogy kiváló filmadaptációk készültek a regényeiből. Ma melyek azok a kapcsolódási pontok, amellyel Jókait a legfiatalabbak számára is érdekessé lehetne tenni?

Amikor harmadik osztályos általános iskolás voltam, akkor kezdtem el Jókai-regényeket olvasni, egyiket a másik után, mert nagyon tetszettek. Tehát Jókai az egészen fiatalok számára is befogadható lehet. De ma már az elbeszéléseit lenne érdemes a diákok kezébe adni. Az utóbbi évtizedekben sok fiatal irodalomértelmező fordult Jókaihoz. Néhány éve volt egy konferencia Balatonfüreden Jókai kisprózájáról. A szervezők akkor azt a feladatot adták az ott szereplő irodalomtörténészeknek, hogy nevezzenek meg egy olyan Jókai-novellát, amelyet szerintük érdemes lenne antológiában kiadni. Így megjelent egy válogatáskötet, *A Balaton vőlegényei*

címmel. De beleütközünk az irodalomtanítás nagy dilemmájába is: nem egyszerűen az a kérdés, hogy Jókaival mindenképpen foglalkozzon az oktatás, hanem arra kellene megtanítani a gyerekeket, hogy merjenek és tudjanak lassan olvasni. A lassú olvasás visszaállítása, a koncentrált figyelem képességének megtartása létfontosságú. Ezért sem érdemes a ma népszerű, rövid műfajokra lebutítani Jókai műveit, vagy éppen megkurtítva kiadni őket. Nem mi teszünk szívességet Jókainak, ha olvassuk, hanem nekünk van szükségünk rá, hogy valamelyest tájékozódni tudjunk a világban, mert ő nagyon sok mindenről olyan képet ad, amely ma sem nélkülözhető, és amely ma is rólunk szól.

A feladatlap bázisszövege az eredeti forrásszöveg módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredeti szöveg integritásának megtartása mellett jött létre.

Forrás: Bonczidai Éva (2025): „Én folyton együtt maradtam a megújulókkal” Jókai 200. *Magyar Kultúra*. 2025. V. évf., 1. sz. Nemzedékek. 118–125.

1. Melyik stílusrétegbe tartozik az olvasott szöveg?

_____

1 pont	
--------	--

2. A szöveg műfaja interjú. Adja meg az adott példák alapján az interjú három műfaji jellegzetességét!

Műfaji jellegzetességek	A szöveg egészéből vett példák
	„Jókai 200”
	Szilágyi Márton irodalomtörténéssel beszélget Bonczidai Éva
	„Amikor harmadik osztályos általános iskolás voltam, akkor kezdtem el Jókai-regényeket olvasni, egyiket a másik után, mert nagyon tetszettek.”

3 pont	
--------	--

3. a) Mi indokolja, hogy Jókai írói, szerkesztői tevékenységét nemzedéki összefüggésben vizsgálják a beszélgetők? Írjon egy-egy érvet két különböző szövegegységből! Idézhet is.

Szövegegység száma	A nemzedéki összefüggésre utaló érvek

2 pont

b) A bázisszöveg forrásaként említett lapszám hogyan kapcsolódik a 3. a) feladathoz?

---

1 pont

4. a) Mi volt a Tízek Társaságának elsődleges célja? (1)

---

1 pont

b) Mit tettek e cél elérése érdekében a fiatal írók, költők? (1)

---

1 pont

c) Hogyan reagáltak a szerkesztők az írói sztrájkra? Nevezzen meg egy lényeges különbséget a bázisszövegben említett két szerkesztő között! (1)

Szerkesztők neve		
Reakciók az írói sztrájkra		

4 pont

d) Melyik szerkesztői magatartás támogatta a Tízek Társasága alkotóinak törekvéseit, pályáját és miért? Érvelő választ egy 2 tagmondatból álló, alárendelő összetett mondatban fogalmazza meg!

---

2 pont

5. Jókaiék indulásakor mi jellemezte az új nemzedék tagjait?

Töltse ki a táblázatot az 1. és a 2. szövegegység alapján!

a) Írjon két különböző állítást a nemzedék tagjait jellemző azonosságokra!

b) Írjon két különböző állítást a nemzedék tagjait jellemző különbségekre, eltérésekre!

Jókai indulásakor az új nemzedék tagjai közti	
a) azonosságok, közös jellemzők	b) eltérések, különbségek

4 pont

6. A szöveg alapján bizonyítsa Jókai írói sokszínűségét! Sorolja fel, milyen műnemekben/műfajokban alkotott! 6 vagy több példa 3 pont, 5 példa 2 pont, 4 példa 1 pont, 3 vagy kevesebb példa 0 pont.

3 pont

7. Húzza alá, hogy az alábbiak közül mely lapoknak a szerkesztője volt Jókai Mór!

Életrajzok

Pesti Divatlap

Hétköznapiak

Remény

1 pont

8. A szöveg alapján adja meg az alábbi fogalmak jelentését!

- honorácior (1): _____
- filmadaptáció (6): _____
- státusz (1.,2): _____
- antológia (6): _____

4 pont

9. Hogyan viszonyult Jókai Mór Madách Imréhez? Válaszát a megadott mondatrészeknek megfelelően fogalmazza meg a szövegrészlet alapján, és írja az adott jelölések fölé! (3)

alany

állítmány

birtokos jelző

tárgy

4 jó válasz 2 pont.

3–2 jó válasz 1 pont.

1–0 jó válasz 0 pont.

2 pont

10. Döntse el a szöveg alapján az alábbi állításokról, hogy igazak-e vagy hamisak! Írja a megfelelő betűjelet az állítás mellé, a táblázat 3. oszlopába! (I = igaz, H = hamis)

a)	Jókai Mór és Vahot Imre kapcsolata a sztrájk törés után végérvényesen megszakadt.	
b)	Jókai Mór, saját korában, Európán kívül is ismert író volt.	
c)	Madách Imre és Vajda János Jókai Mór írónemzedékéhez tartozott.	
d)	A fiatal Ady Nagy Bellával Kolozsvárra utazott, ott találkozott Jókaiával.	

4 pont

11. Jókai jegyezte meg önéletrajzában: „én folyton együtt maradtam a megújulókkal. Az új a régiből támadt, én együtt fejlődtem vele.”

a) Írjon egy példát az idézetből írásban jelölt teljes hasonulásra!

_____

1 pont

12. a) Mi volt Jókai folyamatos és sikeres irodalmi jelenlétének a titka saját korában Szilágyi Márton szerint? Nevezzen meg két különböző érvet!

— _____
 _____
 — _____
 _____

2 pont

b) Mi volt a titka – az irodalmi sikereken túl – Jókai népszerűségének saját korában? Nevezzen meg két különböző érvet!

— _____
 _____
 — _____
 _____

2 pont

**13. Szilágyi Márton szerint hogyan lehetne Jókai Mór 21. századi tanítását és olvasását sikeressé, népszerűvé tenni? Két eltérő válaszelemet fogalmazzon meg a szöveg alapján!
(6)**

—

—

2 pont	
--------	--

40 pont	
---------	--

Irodalmi feladatlap

1. Javítsa a következő állításokban előforduló egy-egy hibát! Húzza alá a hibás információt, majd a javítást írja a 3. oszlopba! (Minden mondat EGY hibás információt tartalmaz.)

a)	Karinthy Frigyes <i>Dorottya</i> című műve komikus eposz, mely témáját és főszereplőjét tekintve vénlánycsúfoló.	
b)	Jókai főhőse, Timár Mihály a Senki szigetén Timéa karjaiban találja meg a viszonzott szerelmet.	
c)	Az invokáció eposzi kellék, a küzdő felek felsorolása, katalógusa meghatározott szempontok szerint. A dokumentálást biztosította.	
d)	A magyar irodalmi élet nemzeti-konzervatív irányának szervezője, Herczeg Ferenc lapot is alapított, melynek címe: <i>Életképek</i> .	

4 pont

2. Válasszon három művet a felsorolt művek közül, majd adja meg a választott művek három-három szereplőjének a nevét! (pl. „a király” nem elégséges válasz) Oszloponként 1-1 pont kapható.

A választható művek címe: *Antigoné, Úri muri, Az ajtó, Az élet kapuja, A vadkacsa, Nóra (Babaház), A sirály, Ványa bácsi, Beszterce ostroma, Édes Anna, Adjátok vissza a hegyeimet!*

Műcímek:			
Szereplő 1.			
Szereplő 2.			
Szereplő 3.			

3 pont

3. Az Ön által könyv nélkül megtanult két versből 3-3 részletet adunk meg. Ezek a versrészletek azonban nem biztos, hogy ilyen sorrendben fordulnak elő a vers egészében. Karikázza be azt az EGY betűjelet, amelyik a helyes előfordulási sorrendet mutatja!

a)

..... Ez éltetőd, s ha elbukál, Hantjával ez takar. ..... Mégfogyva bár, de törve nem, Él nemzet e hazán. ..... Itt küzdtének honért a hős Árpádnak hadai;	..... Itt küzdtének honért a hős Árpádnak hadai; ..... Mégfogyva bár, de törve nem, Él nemzet e hazán. ..... Ez éltetőd, s ha elbukál, Hantjával ez takar.	..... Mégfogyva bár, de törve nem, Él nemzet e hazán. ..... Itt küzdtének honért a hős Árpádnak hadai; ..... Ez éltetőd, s ha elbukál, Hantjával ez takar. .....
A	B	C

1 pont

b)

..... Milyen csonka ma a Hold, ... Minden Egész eltörött, ... Fut velem egy rossz szekér, ...	..... Minden Egész eltörött, ... Fut velem egy rossz szekér, ... Milyen csonka ma a Hold, ...	..... Fut velem egy rossz szekér, ... Milyen csonka ma a Hold, ... Minden Egész eltörött, ...
A	B	C

1 pont

4. Olvassa el az alábbi versrészletet, majd válaszolja meg a kérdéseket!

„Előttünk már hamvassá vált az út,
És árnyak teste zuhant át a parkon,
De még finom, halk sugárkoszorút
Font hajad sötét lombjába az alkony:
Halvány, szelíd és komoly ragyogást,
Mely már alig volt fények földi mása,
S félig illattá s csenddé szűrte át
A dolgok esti lélekvándorlása.

Illattá s csenddé. **Titkok illata**

Fénylett hajadban s béke égi csendje,
És jó volt élni, mint ahogy soha,
S a fényt szemem beitta a szívembe:...”

a) Milyen stílusirányzat jellemző jegyeit hordozza az olvasott szövegrészlet? Húzza alá a jó választ!

romantika

szimbolizmus

impresszionizmus

1 pont	
--------	--

b) Milyen a versrészlet rímelése? Húzza alá a jó választ!

páros rím

keresztírím

félrím

1 pont	
--------	--

c) Milyen szókép a vastagon kiemelt részlet? Húzza alá a jó választ!

metafora

szinesztézia

allegória

1 pont	
--------	--

5. Nevezze meg, hogy az alábbi meghatározások mely fogalmakra illenek!

a) A szentek életének, a velük kapcsolatos csodás történeteknek elbeszélése. Legfőbb célja a példaadás, a lelki épülés szolgálata.

A fogalom: _____

1 pont	
--------	--

b) Esztétikai minőség, szélsőségesen össze nem illő elemek társítása, ami egyszerre nevetséges és borzongató hatást kelt.

A fogalom: _____

1 pont	
--------	--

6. Töltse ki a táblázatot! Írja a szerzők neve mellé a hozzájuk tartozó 2 információ sorszámát a 2. oszlopba! Minden névhez 2 információ tartozik.

(Amennyiben egy szerző neve mellé kettőnél több információt [sorszámot] ír, csak az első két megoldást lehet értékelni.)

Az író, költő neve	A névhez tartozó 2 információ sorszáma
Balassi Bálint	
Berzsenyi Dániel	
Petőfi Sándor	
Mikszáth Kálmán	
Vörösmarty Mihály	
Kosztolányi Dezső	
Wass Albert	
József Attila	

1. Forradalmi látomásköltészetében a szabadság nem csupán cél, hanem eszköz is a közös boldogság eléréséhez.

2. *Boldog, szomorú dal*

3. Első, emigrációban írt regénye (1946) az erdélyi történelmi regények sorába tartozik.

4. A róla elnevezett strófászerkezet kilenc sorból áll, a versszak rímképlete: aab – ccb – ddb.

5. Közösségi ódáját Egressy Béni zenésítette meg; egyik nemzeti énekünk.

6. Egyik legnevezetesebb, *Romlásnak indult hajdan erős magyar!* kezdetű ódájában a közösség tagjaként szólítja meg a magyarságot.

7. A *Szépség koldusa* című első kötetéhez Juhász Gyula írt ajánlást.

8. *Beszterce ostroma*

9. Az *Esti Kornél* kötet utolsó novellája „egy közönséges villamosútról ad megrázó leírást”.

10. Közel áll az élőbeszédhez, a népi mesemondók hangját imitálja. Sok nála a személyes elem. Hangja a nagy anekdotázóké, akik már magával az előadásmóddal érdekessé teszik a történetet.

11. *A XIX. század költői*

12. Utolsó vershármasa végső összegzést, számvetést fogalmaz meg. A *Karóval jöttél...* kezdetűben a felnőtt szólítja meg gyermek önmagát.

13. „A magyar Horác” – sokan így nevezték.

14. *Üzenet haza*

15. Az első, magyar nyelven író, reneszánsz költőnk.

16. Művének forrása egy 16. századi széphistória: *História egy Árgirus nevű királyfiról és egy tündér szűzleányról.*

6 pont: 14–16 jó válasz.

5 pont: 12–13 jó válasz.

4 pont: 10–11 jó válasz.

3 pont: 8–9 jó válasz.

2 pont: 6–7 jó válasz.

1 pont: 4–5 jó válasz.

0 pont: 3, vagy 3-nál kevesebb jó válasz.

6 pont	
--------	--

20 pont	
---------	--

Helyesírás	Hibapontok száma az I. összetevőben	
------------	-------------------------------------	--

	pontszám	
	maximális	elért
Szövegértési-nyelvi feladatsor	40	
Irodalmi feladatlap	20	
Összesen	60	

_____

dátum

_____

javító tanár

---

	pontszáma egész számra kerekítve	
	elért	programba beírt
Szövegértési-nyelvi feladatsor		
Irodalmi feladatlap		

_____

dátum

_____

dátum

_____

javító tanár

_____

jegyző

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2026. május 4.

**MAGYAR NYELV
ÉS IRODALOM**

**KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA**

2026. május 4. 9:00

**II.
MŰÉRTELMEZŐ
SZÖVEGALKOTÁS**

Időtartam: 150 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

OKTATÁSI HIVATAL

Fontos tudnivalók

Az írásbeli vizsga II. feladatlapja választási lehetőséget tartalmaz. Válasszon ki és oldjon meg **egy** feladatot!

Ha munka közben mégis elkezd egy másik feladatot is, az előzőt húzza át!

A kifejtésben vegye figyelembe a feladatban adott szempontokat!

Bátran fogalmazzon meg önálló véleményt, ahol azt kéri a feladat.

Írásait gondosan szerkessze, helyesírását ellenőrizze a szótárból, ha bizonytalan!
A költői-írói helyesírás átvétele saját szövegében nem hiba, ha az idézet szó szerinti és idézőjellel jelölt. Amennyiben az idézet jelöletlen és/vagy tartalmi idézet, akkor ügyeljen arra, hogy a magyar helyesírás szabályainak 12. kiadása alapján írja az adott szót!

Ékezethasználata pongyolának minősül, ha az egyezményes ékezetek helyett egyéni jeleket használ. Az egyéni írássajátosságok nem mentesítenek a hosszú és a rövid magánhangzók megkülönböztetésének kötelezettsége alól.

Jegyzeteket, vázlatot készíthet, de ügyeljen arra, hogy azok elváljanak a kész fogalmazástól! A szövegbe is jegyzetelhet.

Ha a megoldott feladatban javítani akar, akkor a javítani kívánt szót (szavakat) húzza át, a helyesnek vélt szót (szavakat) pedig írja le újra!

Fogalmazása **500–800** szó terjedelmű legyen!

A feladatlap megoldására 150 perc áll rendelkezésre.

Eredményes munkát kívánunk!

MŰÉRTTELMEZŐ SZÖVEGALKOTÁS: EGY MŰ ÉRTTELMEZÉSE

Értelmezze Arany János költeményét! Dolgozatában mutassa be a címadó tölgy-motívum versbéli olvasatait! Elemzésében térjen ki a vers poétikai eszközeinek, különös tekintettel az ellentéteknek a jelentésformáló szerepére! Jellemezze a lírai én beszédmódját!

Megoldása 500–800 szó terjedelmű legyen!

Arany János: A tölgyek alatt Margitsziget

A tölgyek alatt
Szeretek pihenni,
Hova el nem hat
Város zaja semmi.
Zöld lomb közein
„Áttörve” az égbolt
S a rét mezein
Vegyül árny- és fényfolt.

A tölgyek alatt
Oly otthonos itten!
Évem leapadt:
Ime, gyermek lettem,
Mint mikor a tölgy
Sudarát megmásztam,
Hol seregély költ –
S vígan madarásztam.

A tölgyek alatt
Több egykoru társsal
Madárfiakat
Kifeszítéink nyárssal;
Jó tűz lobog ott,
Zizeg a kis bogrács –
S ha bealkonyodott,
Haza már egy ugrás.

A tölgyek alatt
Örömet valék én,
Bár a madarat
Hagytam utóbb békén;
Gyermeki önző
Korom’ ifju ábránd
Veszi ösztönző
Szárnyára, s tovább ránt...

De tölgyek alatt,
Valamerre jártam,
Szülőhonomat
– Csakis ott – találtam;
S hol tengve, tunyán
Hajt, s nem virul a tölgy:
Volt bár Kanaán,
Nem lett honom a föld. –

A tölgyek alatt
Még most is el-ülök;
Bűv-kép csalogat,
Ábrándba merülök;
Hajó-kerekek
Zubogását hallom...
„Hajrá, gyerekek:
A vízi malom!”

A tölgyek alatt
Im, meglep az alkony,
Hűsebb fuvalat
Zörög át a parkon;
Felhők szeme rebben:
Hazasietek,
Jobb ott, melegebben,
Ki vén, ki beteg...

A tölgyek alatt
Vágynám lenyugodni,
Ha csontjaimat
Meg kelletik adni;
De, akárhol vár
A pihenő hely rám:
Egyszerűen, bár
Tölgy lenne a fejfám!

(1877. augusztus 5.)

Forrás: *Arany János költői művei* (1986). Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest 422–424.

VAGY

Név: ..... osztály: .....

---

		pontszám	
		maximális	elért
I. Szövegértési-nyelvi feladatsor és irodalmi feladatlap	Szövegértési-nyelvi feladatsor	40	
	Irodalmi feladatlap	20	
II. Műértelmező szövegalkotás: egy mű értelmezése vagy témakifejtő dolgozat/esszé írása	Tartalmi minőség	30	
	Nyelvi minőség	Szövegszerkezet	5
		Nyelvi igényesség	5
	Összesen		10
Helyesírás		-8	
Íráskép		-2	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma		100	

_____

dátum

_____

javító tanár

		pontszáma egész számra kerekítve	
		elért	programba beírt
I. Szövegértési-nyelvi feladatsor és irodalmi feladatlap	Szövegértési-nyelvi feladatsor		
	Irodalmi feladatlap		
II. Műértelmező szövegalkotás	Tartalmi minőség		
	Nyelvi minőség		
Helyesírás			
Íráskép			

_____

dátum

_____

dátum

_____

javító tanár

_____

jegyző